

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Sv̄b B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

S.D.N.D. Pii Papæ V. Constitvtio Contra offendentes statum, Res, &
personas Officij Inquisitionis hæreticæ prauitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

stra fragiliores reddere, ac saluti ipsorum plurimum officere, hortamur locorum Ordinarios, ut quantum pro incremento fidei viderint expedire, curent, & studeant neophytos ipsos cum originarijs Christianis matrimonio copulare, & prohibeant eisdem sub grauibz pœnis, nè mortuos more Iudæorum sepeliant, aut Sabbata, aliaque solennitates, & antiquæ sectæ ritus quoquomodo obseruent, sed & Ecclesias, & prædicationes, prout alij Catholici frequentent, & in omnibus Christianorum moribus se conformes reddant. Contemptores autem prædictorum per Sacerdotes, in quorum Parochijs degent, aut alios, ad quos de iure, vel antiqua consuetudine de talibus inquirere spectat, aut etiam per alios quoscunque diœcesanis, seu inquisitoribus hæreticæ prauitatis deferant, & inuocato, si opus fuerit, auxilio brachij secularis, & per eos taliter puniantur, quod alijs transeat in exemplum: Et insuper de ijs omnibus in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs diligens fiat inquisitio, & tam circa Episcopos, & Sacerdotes in præmissis negligentes quam ipsos neophytos, & infideles prædictos contemptores opportunum adhibeatur remedium. Si quis autem cuiuscunque gradus, vel præminentia fuerit, huiusmodi neophytos, nè ad obseruationem ritus Christiani, & aliorum præmissorum cõpellantur, fauerit, aut defenderit, pœnas contra fautores hæreticorum promulgatas, ipso facto incurrat. Neophyti verò si se corrigere post monitionem Canonicam neglexerint, & ad vomitum iudaizantes redire comperti sint, contra eos, tanquam perfidos hæreticos per Ordinarios locorum secundum sacrorum Canonum instituta procedatur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis priuilegijs, indultis, & literis etiam Apostolicis, seu etiam Regijs, vel Imperialibus eisdem Iudæis, vel infidelibus quomodolibet concessis, quæ quatenus in detrimentum Catholicae fidei, aut nominis Christiani, seu aliquorum ex præmissis quomodolibet vergerent, ad effectum præsentium cassamus, & irritamus, ac cassa, & irrita decernimus, alijs decretis, & constitutionibus Apostolicis, quæ super præmissis sunt condita in suo robore duraturis. Et ut huiusmodi sanctæ cõstitutionis ingens memoria habeatur, & nè quisquã ipsius ignorantiam prætere possit, illa per singulas Cathedralis, & collegiatis Ecclesias, aliaque pia loca, in quibus erit fidelium concursus semel in anno ad minus infra diuina, publicari volumus, & decernimus. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earundem præsentium transumptis, seu eopijs etiam impressis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur ubicunque forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 21. Martij millesimo quingentesimo quatragesimo secundo. Pontificatus Nostri Anno octauo.

S. D. N. D. PII PAPÆ V. CONSTITVTIO CONTRA
offendentes statum, Res, & personas Officij Inquisitionis
hæreticæ prauitatis.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

SI de protegendis ceteris omnibus Ecclesiæ ministris, quos in fidem & clientelam nostram à Domino recepimus, cura nobis quotidiana insidet, quanto maiore studio eam nos sollicitudinem capescere necesse est, ut qui in sacro Inquisitionis Hæreticæ prauitatis officio versantur, sub tutela inuiolata auctoritate huius sedis periculis omnium expertes, quæque munera ad exaltationem fidei Catholicae exequantur? Cum itaque eius generis impiorum vis quotidie magis inualescat, qui omnibus malis artibus prædictum officium subuertere, ministrosque functionibus disturbare moliuntur, eò iam nos detrusit necessitas, ut nefariam, & sceleratam illorum audaciam acerbiorè castigationis verberè reprimamus. Hac igitur

generali constitutione de fratrum nostrorum consilio sancimus, vt quicumque siue
 priuatus, siue cuncta Ciuitas, siue populus, siue dominus, Comes, Marchio, Dux,
 vel potiore titulo illustris, quamuis ex Inquisitoribus, Aduocatis, Promotoribus,
 Notarijs, alijsve ministris prædicti officij, vel Episcoporu id munus in sua Dicecesi,
 aut Prouincia obeuntium, seu accusatorem, denunciatores; aut testem in causa si
 dei quomodocunque productum, vel euocatum occiderit, verberauerit, deiecerit,
 seu perterrefecerit, quive Ecclesias, ædes, aliasve res siue publicas, siue priuatas offi
 cij, aut ministrorum expugnauerit, inuaserit, incenderit, expilauerit; aut libros, li
 teras, auctoritates, exemplaria, regeſta, protocolla, exempla, scripturas, aliave in
 ſtrumenta siue publica, siue priuata vbicunque poſita combuſſerit, diriperit, seu
 interuerterit; seu ex incendio, aut direptione, aut alio quocunque modo illa expo
 rtauerit, seu qui in conflagratione, expugnatione, aut direptione, etiam inermis,
 siue capiendi, siue comburendi, siue ſupprimendi causa fuerit, siue res; aut perso
 nas ſeruari, defendiue prohibuerit, quive carcerem, aut aliam cuſtodiam, seu publi
 cam, seu ſeruatum effregerit, vinctum extraxerit, seu emiserit, capiendum prohibue
 rit, captumve eripuerit, receperit, oculerit, seu facultatem effugiendi dederit, seu
 iuſſerit id fieri; qui cœrum, concurſumve fecerit, siue vt aliquid prædictorum ſe
 ret homines accommodauerit, siue alias auxilium, conſilium, aut fauorem publicè,
 vel occultè in quolibet prædictorum ſcienter præſtiterit, licet nemo occiſus, nemo
 verberatus, nemo extractus, emiſſus, vel ereptus, nihil expugnatum, nihil extractum,
 ſuccenſum, direptumve, nullum denique damnum re ipſa ſit ſecutum; nihilominus
 is ſit anathemate præſentis Canonis auctoritate ligatus, idem quoque leſe maiesta
 tis reus, dominio, dignitate, honore, ſeudo, ac quocunque alio beneficio temporali,
 & perpetuo eo ipſo, priuatus, ſecularis Iudicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas
 ipſas pœnas exigat, quæ damnatis primo capite dictæ legis per conſtitutiones legi
 timas irrogantur, bonis, rebusq; omnibus ſiſci iuribus applicatis, vt etiam eſt de
 damnatis hæreticis per ſanctiones Canonicas conſtitutum: eius filij paterna infamia
 ſubiectionis, omnis, & cuiuſcunque hereditatis ſucceſſionis, donationis, & legati ſiue
 propinquorum, siue extraneorum omnino ſint expèrtes, eiſdem præterea portæ nū
 quam pateant dignitatum. Nemo autem expurgationem habere, aut cauſam vllam
 proponere, vel prætereſtere poſſit, qui tantum nefas in contemptum, & odium hu
 ius officij admiserit, niſi contrariū per claras probationes docuerit ſe feciſſe. Quod
 de prædictis eorumque filijs ſtatuiſſimus, illud idem de omnibus clericis, & presbyte
 ris, ſecularibus, & quorumuis ordinum, etiam exemptorum, regularibus, & qua
 cunque etiam Episcopali, & maiori dignitate præditis, ac etiam priuilegio quomo
 docunque ſuffulſis, decernimus exequendum, ita vt ipſi beneficijs, & officijs omni
 bus Eccleſiaſticis præſentium auctoritate priuati, per Iudicem Eccleſiaſticum Hæ
 reticorum more degradentur, demum poteſtati ſeculari traditi, pœnis prædictis lai
 corum inſtar ſubijciantur; Pontificum tamen cauſis nobis, & ſucceſſoribus noſtris
 reſeruatis, vt re quaſita, & nobis renunciata contra eos ad depoſitionem, & alias
 pœnas prædictas procedamus, vt criminis atrocitas videbitur poſtulare. Quicun
 que autem pro talibus veniam petere, aut alias intercedere tentauerint, in eaſdem
 illas pœnas, quæ in Hæreticorum fautores à ſacris conſtitutionibus inferuntur, ip
 ſo facto ſe nouerint incidiſſe. Verum ſi quis etiam huiusmodi criminum conſcius,
 vel affinis, siue religionis ſtudio, siue pœnitentia ductus rem adhuc incognitam re
 texerit, ſupplicio liberetur. Ceterum eam omnium, & quarumcunque abſolutio
 nem rationem à prædictis criminibus, necnon habilitationum & reſtitutionum etiã
 ad famam, & honores, ita deinceps habendam optamus, vt ſucceſſores noſtri nullas
 niſi ſaltem ſemestri poſt cuiuſque aſſumptionem ad huius dignitatis ſaſtigium ex
 curſo, ac precibus apud ſupremum officium Inquiſitionis hic inſtitutū verificatis,
 concedant. Decernentes omnes, & quacuſcunque huiusmodi abſolutiones, habilita
 tiones, & reſtitutiones, quæ precibus ſic non verificatis de cetero ſent, nemini pro

ius prodesse, sed nec presentibus, nisi toto ipsarum tenore ad verbum inserto, & gratia ei certa Romani Pontificis scientia facta, & propria manu subsignata, vlla in parte derogatum censi debere, & si illis ex quacunque causa aliter derogari contigerit, derogationes huiusmodi nullius prorsus fore roboris, & momenti. Iubemus igitur vniuersos, & singulos Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & ceteros Ecclesiarum prelatos per vniuersum orbem constitutos, vt per se, vel alium, seu alios presentes literas, aut earum exempla in suis quisque Prouincijs, ciuitatibus, Dioccesibus, & locis solenniter publicare, & quantum in se est, firmiter obseruari procurent, contradictores quoscumque per censuras, & pœnas Ecclesiasticas appellatione postposita, compescendo, ipsasque censuras, & pœnas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, vt presentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscumque curiæ Ecclesiasticæ, vel prelati sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem vbique locorum faciant, quam ipsæ presentes facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Ceterum orbis terrarum Principes, quibus gladij secularis potestas ad malorum vindictam est permiffa, per eam, quam se tueri promiserunt fidem, obtestamur, ita suas quisque partes siue in prestando ministris predictis auxilio, siue in criminum post Ecclesiæ sententiarum animaduersione interponere, vt eorum quoque presidij ministri ipsi tanti officij munus pro Dei æterni gloria, & religionis incremento feliciter exequantur, amplissimum à Domino præmiũ recepturi, quod fidei predictæ assertoribus in eternæ beatitudinis consortio præparauit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, legationis, statuti, decreti, iussionis, obtestationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incurfurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo nono Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno quarto.

APPROBATIO INDICIS LIBRORVM PROHIBITORVM
cum regulis confectis per Patres à Tridentina Synodo delectos ac prohibito illos de cætero habendi, vel legendi.

De declaratione, & expurgatione Indicis habes const. Greg. 13.
Vt pestiferarum const. 10.

De materia librorum prohibitorum est etiam alia const. Pij 4. 108.
Inter crimina, vbi notab.

Pius Papa IIII. Ad perpetuam rei memoriam.

Dominici gregis custodię Domino disponente præpositi, vigilis more pastoris nõ desistimus ipsi gregi ab imminentibus periculis, quanta maxima possumus cura, & diligentia præcauere, nè propter negligentiam nostram peccant oves, que preciosissimo Domini nostri Iesu Christi sanguine sunt redemptæ. Et si autem quæ ad fidei veritatẽ patefaciendam, & ad horum temporum hereses confutandas pertinebant, in œcumenico, & generali Concilio Tridentino, sancti spiritus assistente gratia, nuper adeo enucleata, ac definita fuerunt, vt facile iam sit vnicuique sanam Catholicamque doctrinam à falsa adulterinaque internosceret; tamen cum librorum ab hereticis editorum lectio non modò simpliciores homines corrumpere soleat, verum sæpè etiã doctos eruditosque in varios errores, & à veritate fidei Catholicæ alienas opiniones inducere: huic quoque rei esse duximus prouidendum.

Cum,